

A JOG TERMÉSZETÉRŐL ÉS HASZNÁRÓL

II-III. rész

Menekültjog

**SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM, DLA
KÉPZÉS, 2014**

Nagy Boldizsár kurzusa

Bíró Csaba bevonásával

AZ ÓRATERV

- **Április 28: Jogi alapfogalmak.** Mi a jog, mi a jogforrás, ki a jogalany, hol húzódnak a politikai közösség határai, miképp viszonyul a jog az erkölshöz, miért tartanak szét az egyazon tényállásra vonatkozó „ítéletek”.
- **Május 5: A jogi alapfogalmak folytatás. Kérdőív. A nemzeti és a nemzetközi jog kapcsolata a menekültek példáján I rész .** Migráció és kényszervándorlás-történet. Milyen érvek hozhatók fel a menekültek védelme mellett. Mi „jár” a menekülteknek a nemzetközi és az európai jog alapján?
- **Május 12: A nemzeti és a nemzetközi jog kapcsolata a menekültek példáján II. rész**
- **Május 26: Bíráskodás** Mi a bíró mozgástere, ha a adott a jog és a tényállás? Mi minősül bizonyítéknak? A hágai Bíróság szerepe, működése, Bős-Nagymaros a bíróság előtt – egy résztvevő szemszögéből
- **Június 2.: A jog és a művész találkozása a gyakorlatban.** A személyiséghez, a képmáshoz fűződő jog. Kérdések a polgári jog és az adatvédelmi jog határán. Szerzői jogok, megbízási jogviszony, szponzorálás. Csapdák, amelyeket a jogász „közeli olvasást” gyakorló szeme felfed a horizontot fürkésző előtt. Vendégünk: **Bíró Csaba** ügyvéd, művészeti menedzser.

© AFP/Getty Images

Zaatari tábor, Jordánia, 2013, szír menekültek,
2014 májusában 102 ezer fő (2013 április: 202 ezer!)

Forrás: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/settlement.php?id=176®ion=77&country=107>

Ruandaiak, 1994

Koszovóiak, Blace,
Macedónia, 1999

Darfuriak, 2004

Sebastião Salgado fényképe: Etiópia,
Koremp tábor 1984

FOGALMAK, MENEKÜLT-DEFINÍCIÓK

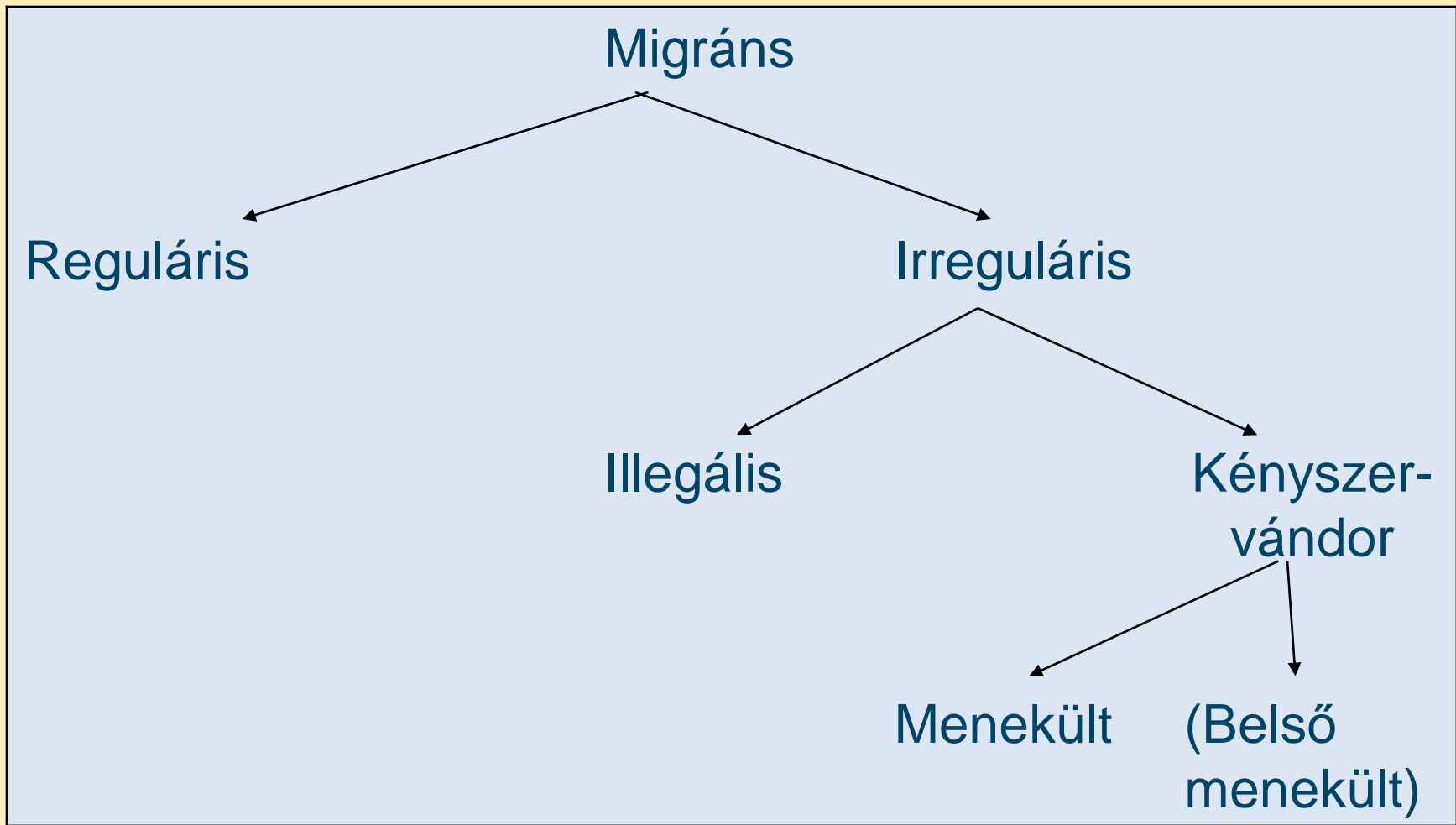
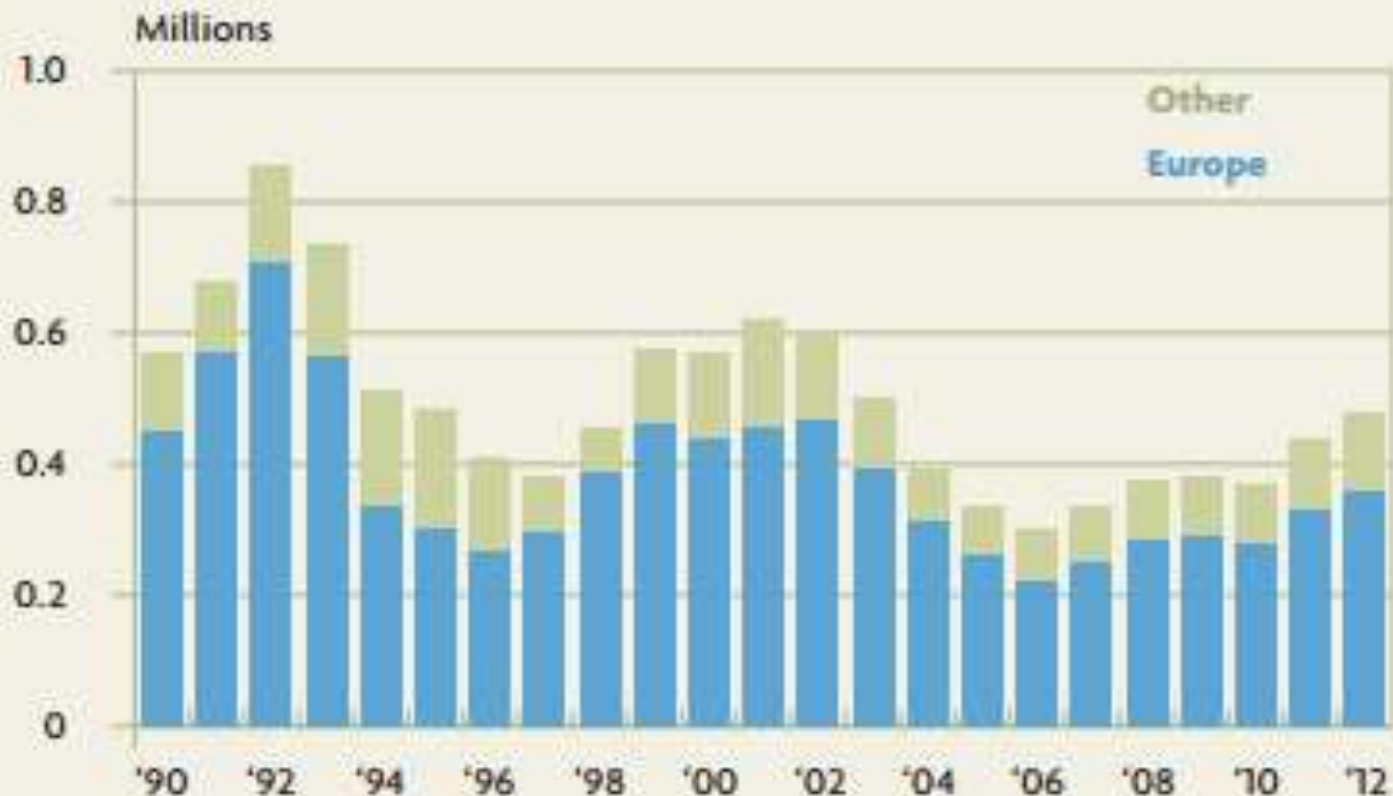

Fig. 1 Asylum claims lodged in 44 industrialized countries | 1990-2012

Forrás:
UNHCR:
Asylum
Levels and
Trends in
Industrialized
Countries –
2012,
Geneva,
2013, 7. old.
1. ábra
<http://www.unhcr-centraleurope.org/pdf/resources/statistics/asylum-levels-and-trends-in-industrialized-countries-in-2012.html>

Látogatva
2013.
szeptember
18-án.

HÁROM ÉV – REGIONÁLIS BONTÁS

TABLE 1

Asylum claims lodged in selected regions | 2011 - 2013

Regions	2011	2012	2013	Change '13-'12
Europe	327,640	368,400	484,560	32%
- EU (28)	278,610	301,000	398,250	32%
USA/Canada	88,460	91,270	98,740	8%
Australia/New Zealand	11,820	16,110	24,610	53%
Japan/Rep. of Korea	2,880	3,690	4,820	31%
Total	430,800	479,470	612,730	28%

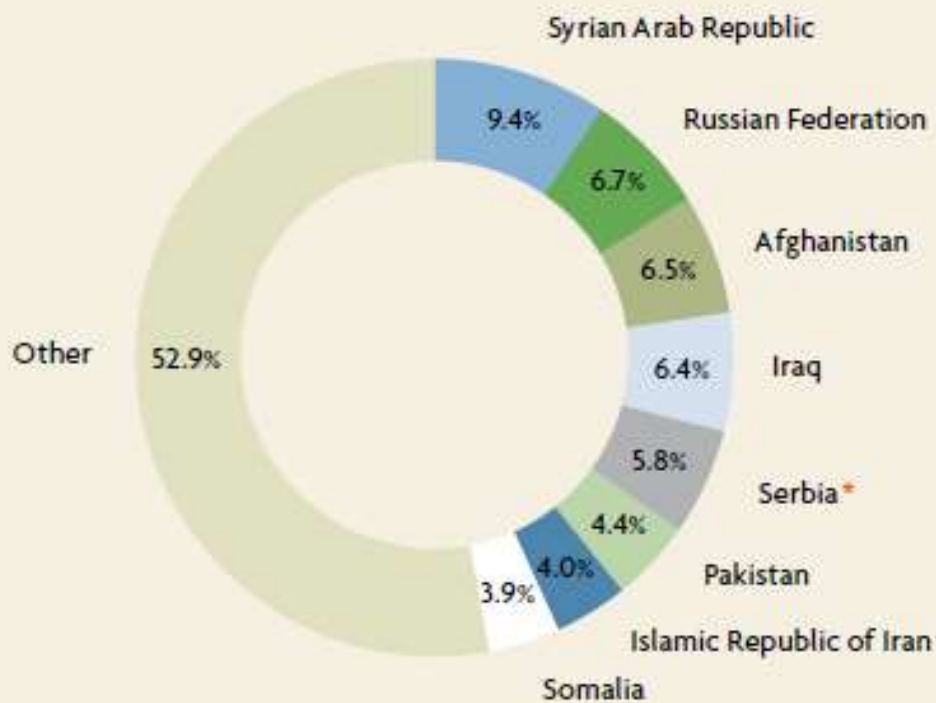
Forrás: UNHCR: Asylum Trends 2013. Levels and trends in Industrialized Countries – Geneva, 2014, 8. old. 1. tábla

<http://www.unhcr.org/5329b15a9.html>

Látogatva 2014. május 5.

A 44 IPARI ORSZÁGBAN 2013-BAN BENYÚJTOTT KÉRELMEKHEZ KAPCSOLÓDÓ SZÁRMAZÁSI ORSZÁGOK

Fig. 6 Main nationalities of asylum-seekers | 2013

* Serbia (and Kosovo: S/RES/1244 (1999))

Forrás: UNHCR: Asylum Trends 2013. Levels and trends in Industrialized Countries – Geneva, 2014, 17 old. 6. ábra

<http://www.unhcr.org/5329b15a9.html>

Látogatva 2014. május 5.

HONNAN HÁNY MENEKÜLŐ ÉRKEZETT A FEJLETT IPRAI ÁLLAMOKBA?

Origin	2012	2013	Total	Annual change	Share			Rank	
					2012	2013	Total	2012	2013
Syrian Arab Rep.	25,232	56,351	81,583	123%	5.3	9.4	7.6	2	1
Russian Federation	22,650	39,779	62,429	76%	4.8	6.7	5.8	6	2
Afghanistan	47,519	38,653	86,172	-19%	10.0	6.5	8.0	1	3
Iraq	21,010	38,171	59,181	82%	4.4	6.4	5.5	7	4
Serbia (and Kosovo: S/ RES/1244 (1999))	24,546	34,660	59,206	41%	5.2	5.8	5.5	3	5
Pakistan	23,640	26,310	49,950	11%	5.0	4.4	4.7	5	6
Islamic Rep. of Iran	19,930	23,879	43,809	20%	4.2	4.0	4.1	8	7
Somalia	18,701	23,071	41,772	23%	3.9	3.9	3.9	9	8
Eritrea	12,304	21,837	34,141	77%	2.6	3.7	3.2	10	9
China	24,288	20,170	44,458	-17%	5.1	3.4	4.1	4	10
Nigeria	11,220	14,884	26,104	33%	2.4	2.5	2.4	12	11
Stateless	4,377	11,973	16,350	174%	0.9	2.0	1.5	28	12
Albania	7,728	11,278	19,006	46%	1.6	1.9	1.8	17	13
Sri Lanka	10,410	10,555	20,965	1%	2.2	1.8	2.0	14	14
Egypt	5,681	9,784	15,465	72%	1.2	1.6	1.4	23	15
Bangladesh	6,583	9,659	16,242	47%	1.4	1.6	1.5	21	16
Mexico	11,477	9,411	20,888	-18%	2.4	1.6	1.9	11	17
Georgia	10,957	9,100	20,057	-17%	2.3	1.5	1.9	13	18
Algeria	6,746	8,842	15,588	31%	1.4	1.5	1.5	20	19
Dem. Rep. of the Congo	8,653	8,531	17,184	-1%	1.8	1.4	1.6	15	20
The former Yugoslav Republic of Macedonia	7,974	7,731	15,705	-3%	1.7	1.3	1.5	16	21
Mali	2,952	7,597	10,549	157%	0.6	1.3	1.0	35	22
Turkey	6,945	6,455	13,400	-7%	1.5	1.1	1.3	19	23
Guinea	5,223	6,346	11,569	22%	1.1	1.1	1.1	24	24
Morocco	3,964	5,890	9,854	49%	0.8	1.0	0.9	30	25
India	6,998	5,872	12,870	-16%	1.5	1.0	1.2	18	26
Bosnia and Herzegovina	5,977	5,730	11,707	-4%	1.3	1.0	1.1	22	27
El Salvador	5,123	4,931	10,054	-4%	1.1	0.8	0.9	25	28
Armenia	4,822	4,860	9,682	1%	1.0	0.8	0.9	26	29
Sudan	3,425	4,584	8,009	34%	0.7	0.8	0.7	33	30
Tunisia	4,600	4,470	9,070	-3%	1.0	0.7	0.8	27	31
Guatemala	4,307	4,421	8,728	3%	0.9	0.7	0.8	29	32
Ethiopia	3,614	4,384	7,998	21%	0.8	0.7	0.7	32	33
Gambia	2,384	4,343	6,727	82%	0.5	0.7	0.6	40	34
Haiti	3,661	3,574	7,235	-2%	0.8	0.6	0.7	31	35
Senegal	2,848	3,446	6,294	21%	0.6	0.6	0.6	36	36
Ghana	2,748	2,978	5,726	8%	0.6	0.5	0.5	37	37
Côte d'Ivoire	3,004	2,951	5,955	-2%	0.6	0.5	0.6	34	38
Honduras	2,496	2,845	5,341	14%	0.5	0.5	0.5	38	39
Cameroon	2,399	2,789	5,188	16%	0.5	0.5	0.5	39	40
Other	65,625	73,478	139,103	12%	13.8	12.3	13.0		
Total	474,741	596,573	1,071,314	26%	100.0	100.0	100.0		

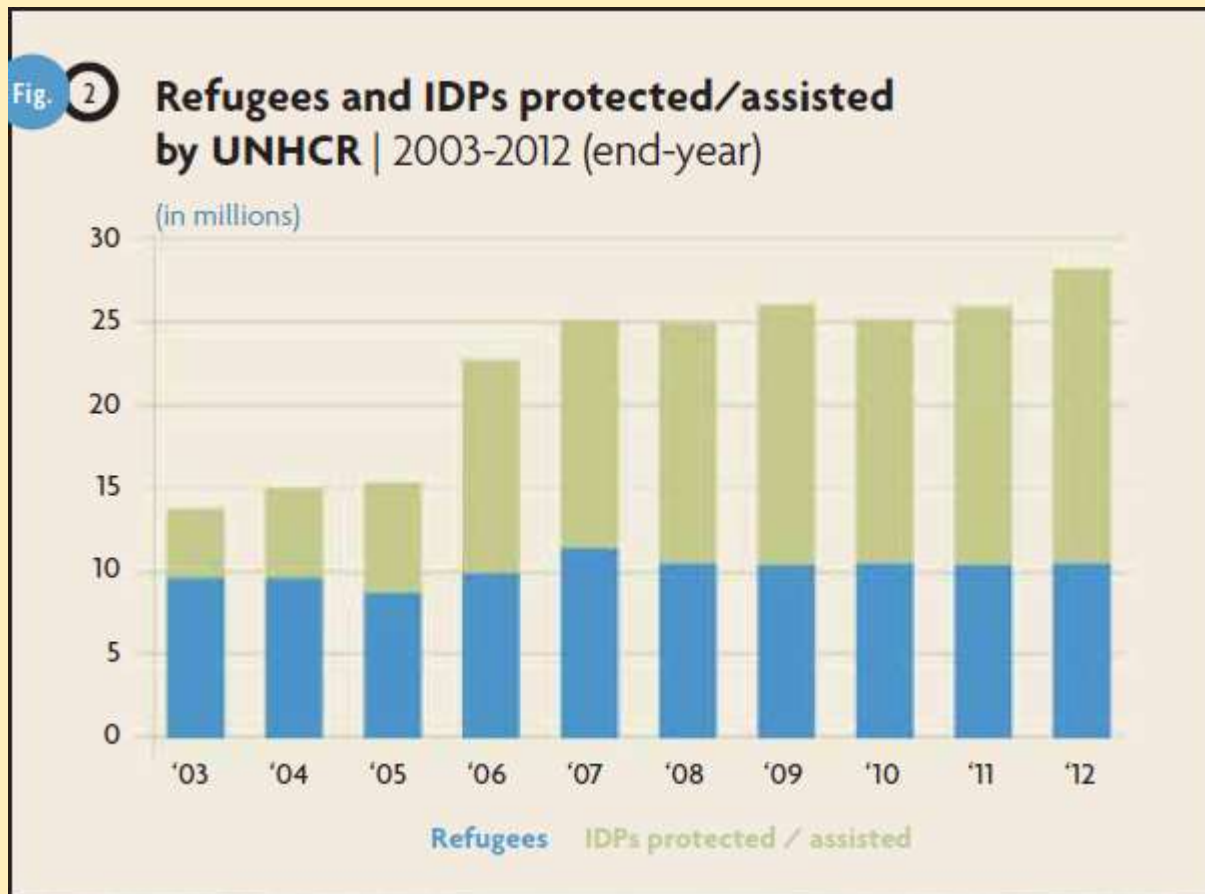
Forrás: UNHCR: Asylum Trends 2013. Levels and trends in Industrialized Countries – Geneva, 2014, Annex, 25.old. 3. tábla

<http://www.unhcr.org/5329b15a9.html>

Látogatva 2014. május 5.

GLOBALIS STATISZTIKA, ÁLLOMÁNY (STOCK DATA)

Az ENSZ menekültügyi Főbizotssága által védett/támogatott menekültek és belső menekültek (millió)

Forrás UNHCR
Global Trends 2012
Displacement A 21 st
century challenge,
Geneva, 19 June
2013,
2. ábra, 7. old.

KÉNYSZERVÁNDORLÁS, GLOBÁLIS, ÉV VÉGI ADATOK (MILLIÓ)

A kényszervándor	2008	2009	2010	2011	2012
UNHCR mandátumába tartozó menekült	10,5	10,4	10,5	10,4	10,5
Palesztin menekült (UNWRA)	4,7	4,8	5,0	5,1	5,3
Egyéni kérelmező	0,8	1,0	0,8	0,9	0,9
Konfliktus elől menekülő belső (országát el nem hagyó) menekült	26,0	27,1	27,5	26,4	28,8

Forrás: UNHCR: 2009 Global Trends Refugees, Asylum-seekers, Returnees, Internally Displaced and Stateless Persons Division of Programme Support and Management 15 June 2010, p. 2, Table 1. és 2010 és 2011 ,2012 Global trends, (statistical annex) valamint <http://www.unrwa.org/etemplate.php?id=253> Látogatva 2012.3 aug 5.

A menekültek, régiók szerint (Stock data, 2012 vége)

TABLE 1 Refugee populations by UNHCR regions | 2012

UNHCR regions	Start-2012			End-2012			Change (total)	
	Refugees	People in refugee-like situations	Total refugees	Refugees	People in refugee-like situations	Total refugees	Absolute	%
- Central Africa and Great Lakes	635,100	-	635,100	479,300	-	479,300	-155,800	-24.5%
- East and Horn of Africa	1,606,900	26,000	1,632,900	1,866,700	26,000	1,892,700	259,800	15.9%
- Southern Africa	144,600	-	144,600	134,700	-	134,700	-9,900	-6.8%
- West Africa	280,600	-	280,600	267,800	-	267,800	-12,800	-4.6%
Total Africa*	2,667,200	26,000	2,693,200	2,748,500	26,000	2,774,500	81,300	3.0%
Americas	516,800	290,800	807,600	515,400	291,200	806,600	-1,000	-0.1%
Asia and Pacific	3,391,000	216,300	3,607,300	3,299,300	226,200	3,525,500	-81,800	-2.3%
Europe	1,553,300	900	1,554,200	1,799,300	500	1,799,800	245,600	15.8%
Middle East and North Africa	1,669,300	70,900	1,740,200	1,519,000	74,800	1,593,800	-146,400	-8.4%
Total	9,797,600	604,900	10,402,500	9,881,500	618,700	10,500,200	97,700	0.9%

* Excluding North Africa

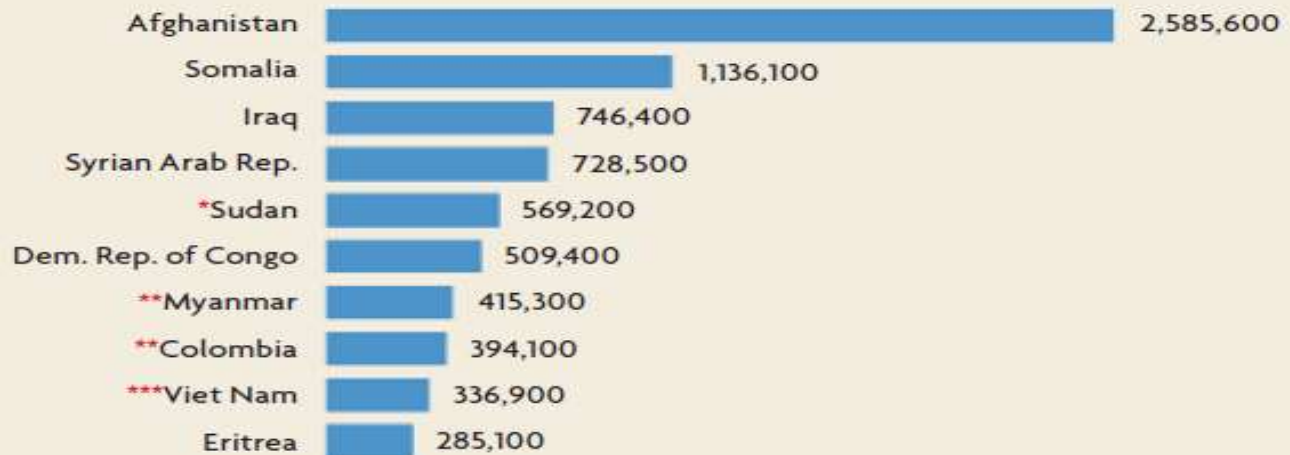
Szár- mazási országok és célor- szágok, 2012

stock data

Forrás UNHCR
Global Trends 2012
Displacement A 21 st
century challenge,
Geneva, 19 June
2013

Fig. 4

Major source countries of refugees | end-2012

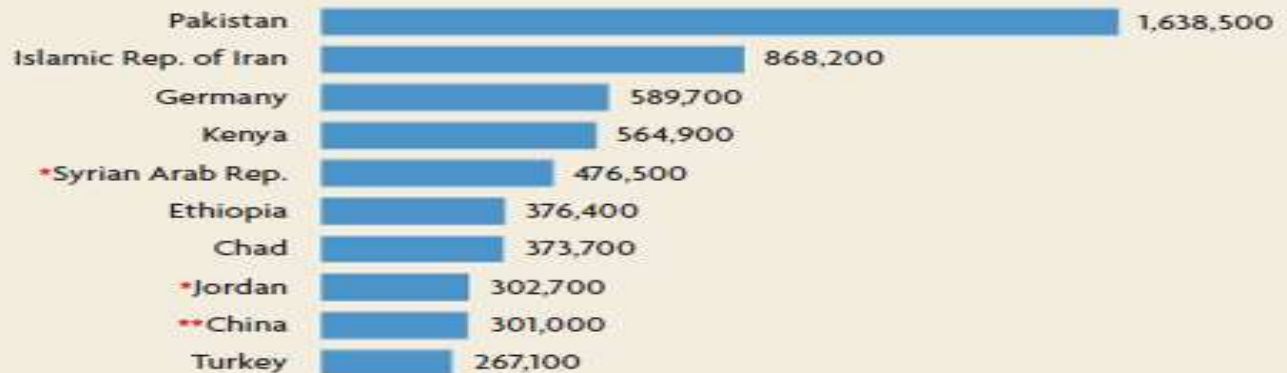
* May include citizens of South Sudan (in absence of separate statistics for both countries).

** Includes people in a refugee-like situation.

*** The 300,000 Vietnamese refugees are well integrated and in practice receive protection from the Government of China.

Fig. 5

Major refugee-hosting countries | end-2012

* Government estimate.

** The 300,000 Vietnamese refugees are well integrated and in practice receive protection from the Government of China.

ELISMERÉSI ARÁNYOK - GLOBÁLISAN

TABLE 5 **Total recognition rates | 2003-2012 (in %)**
Refers to Convention refugee status and complementary forms of protection

Responsible for RSD	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
States	24.8	25.2	30.3	33.6	37.7	33.6	39.3	33.2	32.7	32.8
UNHCR	65.7	73.1	83.3	77.0	76.7	77.7	84.9	80.4	77.8	77.6
Global*	27.3	28.7	36.1	38.5	44.5	40.3	46.5	38.5	37.5	37.8

* Includes RSD conducted jointly by UNHCR and governments.

Forrás UNHCR
Global Trends 2012
Displacement A 21 st
century challenge,
Geneva, 19 June
2013,
Table 5, p. 28.

Miért kell védeni a menekülteket?

10 lehetséges érv

Identitás

- Esszencialista – konstruktivista nézetek
- Brubaker és Cooper az identitás kategóriáját (melyet ebben a formájában kevésbé használhatónak lát) egy hármasságra bontja. Szerintük az identitás
 - első jelentése az azonosítás (az önbesorolás és a mások általi kategorizálás),
 - a második az énkép,
 - a harmadik pedig maga is egy hármasság:
 - a közös tulajdonság
 - az összekapcsoltság és
 - az összetartozás érzése (commonality, connectedness Zusammengehörigkeitsgefühl)

Az identitás-alkotó, (kollektív) azonosságon alapuló érvek

- 1) Az emberi mivolt, mint közös nevező. Az univerzális egalitarista érvelés
- 2) Valamely csoporthoz tartozás, mint a védelem alapja. A közös (másoktól elkülönítő) identitás kifejezése és megerősítése a menekültnek nyújtott védelem révén.
 - Nemzet, törzs, klán
 - Vallási közösség
- 3) A történelmi azonosulás és identitás-teremtés. Kölcsön a történelem bankjából és annak törlesztése

Identitás-alkotó, a menekülő (vagy az üldöző) és a védelmet nyújtó különbözősége alapján alapuló érvek

4) Helyi – idegen

A befogadó lokális identitása és joga a területhez. Az otthon, a haza, a területre vonatkoztatott jogcím konstruálása a menekültnek nyújtott védelem révén

5) Gazdag – szegény

Aki segít a magánál szegényebben:
gazdag

6) Demokraták v. elnyomó rendszerek

Kölcsönöség, egyéni haszonelvűség

7) A mai menekülők válhatnak a holnapi oltalmazókká
Ez egy utilitárus, racionális választás alapú megközelítés

Európa, az elmúlt 70 év:

Spanyolok, franciák, németek, baltiak, olaszok, lengyelek, görögök, magyark, csehek és szlovákok, románok, oroszok moldávok, örmények, azeriek, grúzok, horvátok, bosnyákok, szerbek, albánok és más nemzetek fiai és lányai kényszerültek menekülni

Politikai, állami haszonelvű érvek

8) Politikai kalkuláció – a menekült védelme egyéb politikai célok elérése érdekében

- konfliktusmegelőzés/a hazai feszültség csökkentése
- képmutatás, alakoskodás
- (utilitarista)

A történelmi felelősség

9) A korábbi gyarmattartó, katonai szövetséges, amely felelősnek érzi magát a (kivonulása után) kirobbant konfliktusért, vagy a hozzá lojális néességet érő bánásmód miatt

- Pl. Vietnám - USA

A jogból általánosított elv

10) A non refoulement elve

- Senki nem szabad olyan területre (országba) visszaküldeni vagy visszafordítani, ahol életét vagy szabadságát üldöztetés, embertelen vagy megalázóbánásmód vagy büntetés fenyegeti.
- A legtöbb jogrend idetartozónak látja a halálbüntetéssel fenyegetettséget is.

A menekülők kirekesztése

- Az érkezők számának csökkentése vagy teljes kizárásuk mellett érvelőknek vállalniuk kell, hogy ők:
- következetes egoisták (jóléti sovíniszták)
- nincs történelmi emlékezetük
- vakon hisznek a történelmi stabilitásban
- realisták a nemzetközi kapcsolatok értelmében
(készek a jog szándékos megsértésére az általuk azonosított nemzeti érdek védelmében ha nem fenyeget szankció, vagy a szankció kisebb mint a nemzeti érdeket szolgáló előny)

FOGALMAK, MENEKÜLT-DEFINÍCIÓK

<i>Nemzetközi standard</i>	<i>Nemzeti standard</i>
UNHCR statútum	„konvenció s státusz”
Genfi egyezmény és jegyzőkönyv	
Afrikai regionális egyezmény, 1969	B státusz, humanitárius státusz, EU-ban: kiegészítő védelem
Cartagenai nyilatkozat, 1984	
EU: kiegészítő védelem, 2004	
EU: átmeneti védelem, 2001	Ideiglenes védelem
Kínzás, megalázó bánásmód tilalma (EJEE 3§)	Tolerált, nem kiutasítható, eltávolítható

FOGALMAK, MENEKÜLTDEFINÍCIÓK

GENFI EGYEZMÉNY

- **Aki** 1951. január 1. előtt történt események következtében
- **faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése** miatti
- **üldözéstől való megalapozott félelme** miatt
- az állampolgársága szerinti országban **kívül** tartózkodik,
- és **nem tudja**, vagy az üldözéstől való félelmében **nem kívánja** annak az országnak **a védelmét igénybe venni.**

FOGALMAK, MENEKÜLTDEFINÍCIÓK

- Afrikai egyezmény:
 - Genf + „aki kénytelen elhagyni szokásos tartózkodási helyét, hogy származási vagy állampolgársági országán kívül keressen menedéket (refuge) a származási, vagy állampolgársági országa egy részében vagy egészében érvényesülő **külső agresszió, megszállás, idegen uralom vagy a közrendet súlyosan megzavaró események miatt**”
- Cartagenai nyilatkozat:
 - Genf+ „magába foglalja a menekültek között azokat, akik elmenekültek országukból, mert életüket, biztonságukat vagy szabadságukat az általánossá vált erőszak, idegen agresszió, belső viszály, **az emberi jogok tömeges megsértése** vagy a közrendet súlyosan megzavaró körülmények fenyegették”

FOGALMAK, MENEKÜLTDEFINÍCIÓK

EU – ÁTMENETI VÉDELEM

- *Átmeneti védelem (2001/55/EK irányelv)*

„akiknek el kellett hagyniuk származási országukat, illetve régiójukat, illetve evakuálták őket...és akik az adott országban fennálló helyzet miatt nem képesek biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni, ... különösen olyan személyek, akik:

- i. **fegyveres konfliktus vagy feltartóztathatatlan erőszak** térségéből menekültek el;
- ii. ki vannak téve **emberi jogaik rendszeres vagy általános megsértése** komoly kockázatának, illetve ennek áldozatai.”

- a tömeges beáramlás a lakóhelyükről elűzött olyan személyeknek nagy számban a Közösség területére történő érkezését jelenti, akik egy adott országból vagy földrajzi területről érkeztek, függetlenül attól, hogy spontán vagy támogatott módon, pl. evakuálási program keretében érkeztek-e.

FOGALMAK, MENEKÜLTDEFINÍCIÓK

EU – KIEGÉSZÍTŐ VÉDELEM

2004/83/EK irányelv a menekült definíció értelmezéséről és a kiegészítő védelemről

2. cikk e)

„**kiegészítő védelemre jogosult személy**”: harmadik ország olyan állampolgára, illetve olyan hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének lenne kitéve; ... és nem tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét igénybe venni;

15. cikk

Súlyos sérelem

Az alábbiak minősülnek súlyos sérelemnek:

- a) **halálbüntetés** kiszabása vagy végrehajtása; vagy
- b) **kínzás** vagy **embertelen**, illetve **megalázó bánásmód** vagy **büntetés** alkalmazása a kérelmezővel szemben a származási országban; vagy
- c) nemzetközi vagy belső **fegyveres konfliktushelyzetekben** felmerülő **megkülönböztetés nélküli erőszak** következtében polgári személy életének vagy sértetlenségének **súlyos és egyedi fenyegetettsége**.

ALAPELVEK I.

1.) A non refoulement elve

Genfi Egyezmény 33. Cikk

- 1. Egyetlen Szerződő Állam sem utasítja ki vagy küldi vissza ("refouler") **semmilyen módon** a menekültet olyan területek határára, ahol élete vagy szabadsága faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai nézetei miatt lenne veszélyeztetve.
- 2. A jelen rendelkezésből folyó kedvezményt azonban **nem igényelheti** az a menekült, akiről alaposan feltehető, hogy veszélyezteti annak **az országnak biztonságát**, amelynek területén van, vagy aki, mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen **elítélték**, veszélyt jelent az illető ország lakosságára nézve.

ALAPELVEK II.

2.) A család egységének az elve

Ha a család egyik tagja menekült, akkor a menekült státuszt ki kell terjeszteni legalább a család legközvetlenebb körére (házastárs, kiskorú gyermek). A nemzeti jog ennél többet is adhat.

3.) A diszkrimináció tilalmának elve

Nem szabad a menekülők között indokolatlan különbséget tenni.

A menekültügy nem lehet haszonelvű. Vannak kizáró okok (pl. háborús bűntett, súlyos köztörvényes bcs.), de nem lehet annak alapján kizárni, hogy pl. beteg, vagy más etnikumhoz tartozik.

TARTÓS MEGOLDÁSOK

1.) Önkéntes visszatérés

Önkéntes!!! Biztonságosan és emberi méltóságát megőrizve!

2.) Integrálódás

Nem asszimilálódás!

Ha nincs reális esély a visszatérésre = a menekült szerves részévé válik a befogadó társadalomnak, kiépíti kapcsolódási rendszerét, de megőrzi saját nemzeti identitását.

3.) Továbbtelepülés:

pl. 1956-ban 200 ezer ember ment Ausztriába. Ausztria ekkor szegény, 7 milliós ország, épphogy elhagyták az orosz katonák a magyarok továbbtelepülésére számítanak.

Ez (1-3) a mai prioritási sorrend!

JÓL MEGALAPOZOTT FÉLELEM - LEHETŐSÉG

Jól megalapozott félelem – egy jövőbeni esemény
lehetőségének az értékelése (üldöztetés)

Valószínűségi standardok elképzelhetősége (küszöbök)

Szinte bizonyosan

Valószínűleg

Ésszerűen elképzelhető

„Egyszerűen nincsen helye az Egyesült Nemzetek definíciójában annak, hogy megállapítsuk, hogy egy jelentkezőnek csak 10% esélye van arra, hogy lelőjék, megkínózzák, vagy máshogyan üldözzék, vagy a történő esemény miatt nincsen jól megalapozott félelme...Ahogy azt a Stevic ügyben is megállapítottuk, a jól megalapozott félelem mértékének egy mértékletes értelmezése arra vezetne, hogy amíg egy objektív szituációt sikerült felvázolni a bizonyítékok alapján, azt nem kell bizonyítani, hogy a szituáció nagy valószínűséggel üldöztetéssel fog végződni, de az elég, hogy az üldöztetés egy ésszerű lehetőség.”

INS v. CARDOZA-FONSECA, 480 U.S. 421 (1987), p. 7

JÓL MEGALAPOZOTT FÉLELEM – IDŐ ÉS HELY

Idő: nem feltétlenül a távozáskor

- *sur place* menekültek

Hely: a jövőbeni üldöztetés területe

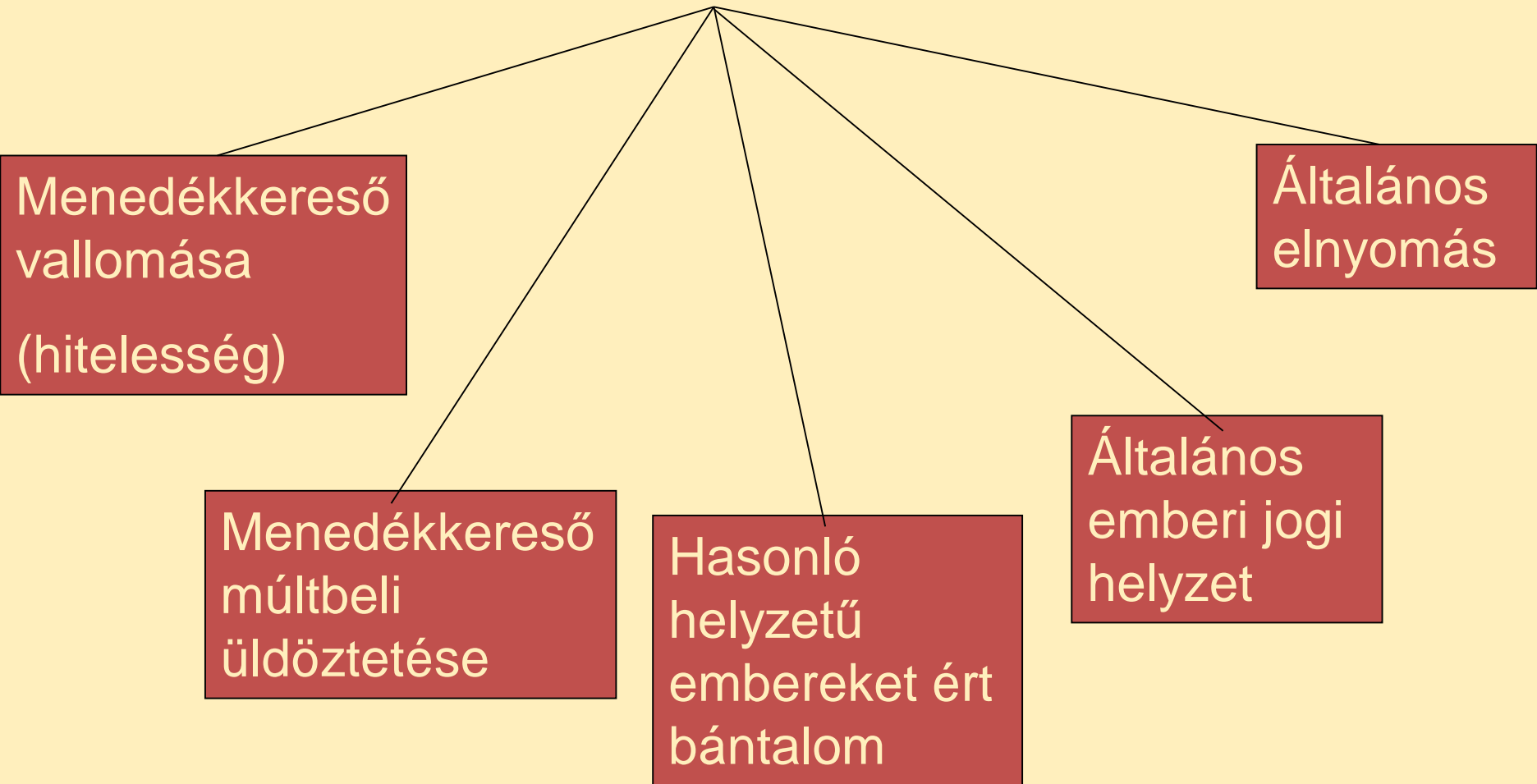
– nem szükségképpen a saját
(állampolgársága szerinti) országa

+

– hontalan személyek

JÓL MEGALAPOZOTT FÉLELEM - SZAVAHIHETŐSÉG / BIZONYÍTÉK

A félelem jól megalapozott természetének igazolása

JÓL MEGALAPOZOTT FÉLELEM

Hitelesség (szavahihetőség, credibility)

A menedékkereső beszámolója („elfogadható, hihető, őszinte”)

A menekültügyi tisztviselő téves feltevései

A fordító szerepe

Az ellentmondásosság okai

- kultúrák közötti különbségek
- PTSD
- Különleges igényekkel rendelkező csoportok (kínzás áldozatai, nők, kiskorúak, mások)

E
M
L
É
K
E
Z
Z
E
N
!

Kétely esetén a menedékkereső javára döntés (benefit of doubt)

See: G.Noll, ed.: Proof, Evidentiary Assessment and Credibility in Asylum procedures, Martinus Nijhoff, Leiden, 2005

JÓL MEGALAPOZOTT FÉLELEM

Származási ország információi

A források megbízhatósága

- UNHCR (*Refworld!*)
- nemzetközi nem kormányzati szervek
- ENSZ (és regionális) emberi jogi szervezetek
- nemzeti, kormányzati jelentések

(Said v Netherlands, ECHR, 2005 – separate opinion of Judge Loucaides)

internet alapú - www.ecoi.net

Az információhoz való hozzáférés – „fegyverek egyenlősége” –
titkos információ

ÜLDÖZTETÉSEL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYEK ÉS A RÉSZTVEVŐK

Mi minősül üldöztetésnek?

GC nem határozza meg az üldöztetést

- kézikönyv: § 51: Az élet és a szabadság elleni fenyegetés faji, vallási, nemzetiségi, politikai nézőpont vagy egy bizonyos társadalmi csoporthoz tartozás miatt mindig üldöztetésnek minősül. Más súlyos megsértése az emberi jogoknak –hasonló okokból- szintén megalapozza az üldöztetést.

§ 52: A szubjektív elem- az áldozat észlelésétől függ

§ 53: Halmazott terület

Kézikönyv: különleges területeken: Diszkrimináció (54-55); büntetés (56-60); „Republikflucht” (61); gazdasági nehézség – bizonyos körülmények között

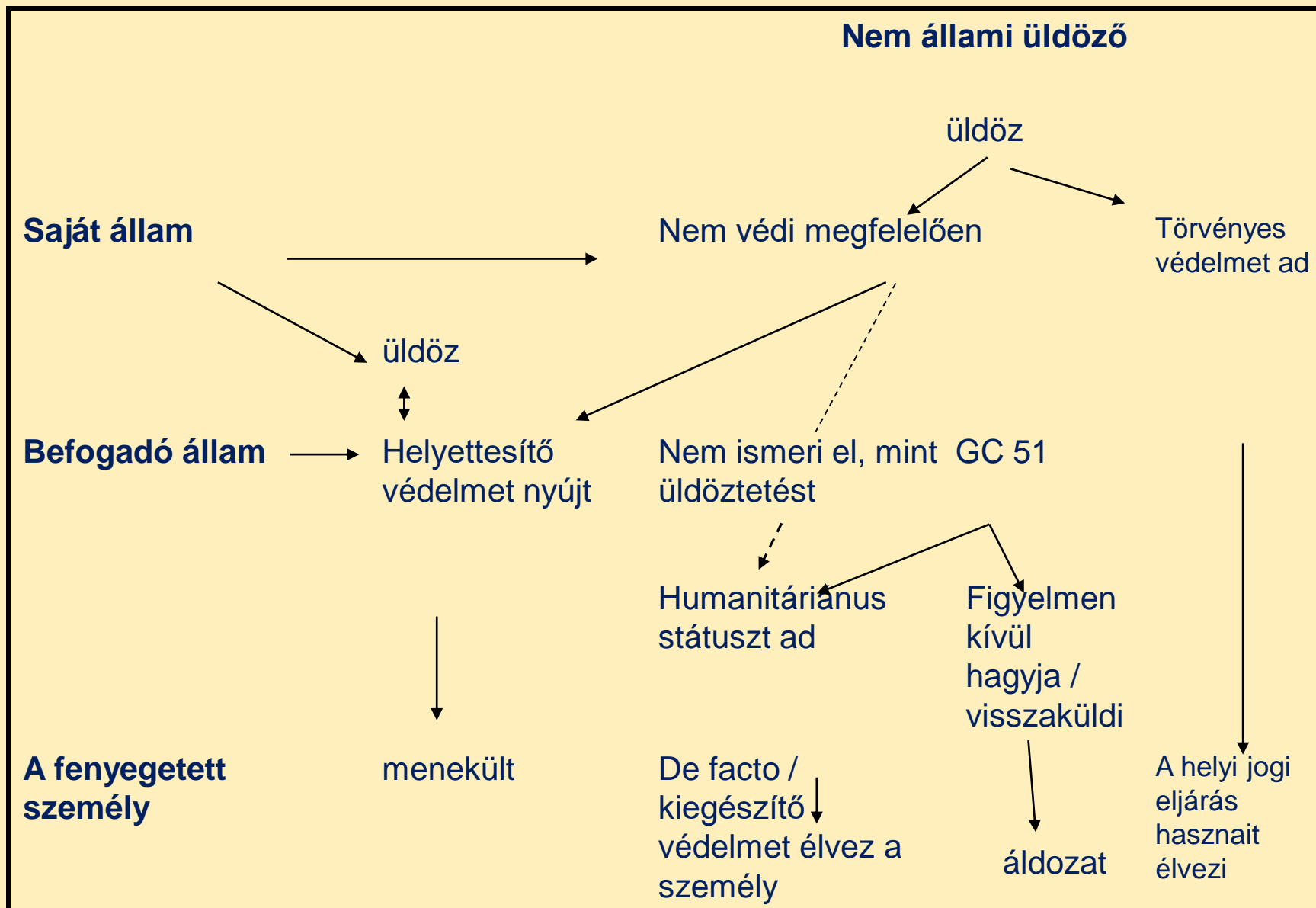
Üldöztetés - bűnvádi eljárás különbsége

Kell-e túrni /száját befogni/ másságot rejteni, ha ezzel elkerülhető az üldöztetés?

AZ ÜLDÖZŐK

- **Történelmi előzmények** – a náci Németország, a totalitárius Szovjetunió, Kelet-Európai kommunista rendszerei, tekintélyelvű országok világszerte – az üldöző az állam, a hatóságai
- A nem állami üldözők megnövekedett szerepe nek
 - „új törzsiség”, nacionalizmus, vallási összecsapások
 - Felkelők a polgárháborúkban(pl. Latin Amerikában)
 - A domináns csoport a társadalom alcsportja ellen fordul - lásd meghatározott társadalmi csoport

ÁLLAMI ÉS NEM ÁLLAMI ÜLDÖZŐ ESETÉN A SZEREPEK

A HORVATH ESET

HORVATH V. SECRETARY OF STATE FOR HE THE HOME DEPARTMENT

[2001] 1 AC 489*

- Tények:
 - Kérelmező: H. szlovák nemzetiségű, roma személy, aki Nagy-Britanniaába érkezik egy Palin nevű faluból 1997-ben
 - A panasz tárgya:
 - Skinhead fenyegetések, rendőrség nem védi meg
 - Roma származása miatt nem kap munkát
 - A gyermekét diszkrimináció éri az iskolarendszerben
- Eljárás:
 - A külügyminiszter elutasítja a kérelmét
 - A speciális bíró nem találta hitelesnek és elutasítja a kérelmét
 - A bevándorlási fellebbezési bíróság elfogadja a kérelmező szavahihetőségét, de megállapítja, hogy bár tényleg megalapozott volt a féltelme a skinheadekkel szemben, de nem volt oka, hogy ne használja ki az állam nyújtotta védelmet
 - A fellebviteli bíróság elutasítja a keresetet, helybenhagyja a bevándorlási fellebbezési bíróság döntését
- Lordok döntése: nem ismerik el, mert bár az üldöztetés veszélye valós, de az állam nyújtott ellene védelmet

*Reproduced in: IJRL, vol. 13 (2001), No 1 / 2, 174 - 201

Két kérdés:

1. A védelem és az üldöztetés közötti kapcsolat
2. Az állam által nyújtott védelem megkövetelt szintje

- Ad 1. Védelem és üldözés

Az 5 lord közül 4 úgy gondolja, hogy az üldöztetés = súlyos sérelem + az állami védelem hiánya

Kezdő pont: GC 51 célja: védelem és fair bánásmód = védelem a befogadó állam által helyettesíti a származási ország által nyújtandó védelmet, ha ez az, aki üldözte

De mi történik akkor, ha az üldöző nem állami szereplő?

Lord Craighead szerint a védelem hiánya az üldözés része,

Lord Clyde szerint a védelem hiánya része a megalapozott félelemnek (Lord Browne Wilkinson mindegyikkel egyetért, Lord Hobhose of Woodborough csak Lord Clyde-dal)

(A félelem) az üldözéstől jól megalapozott, ha a kérelmező olyan üldözéstől fél, mely erőszakos cselekményekből vagy rossz bánásmódból adódnak és amellyel szemben az állam nem tud vagy nem hajlandó fellépni

Lord Lloyd of Berwick tagadja a félelem/üldöztetés és a védelem hiányának egységét és a definíció külön elemeiként tekint rájuk

holisztikus
megközelítés

Fokozatos

HORVATH - ÁLLAM VÉDELME

Ad 2. Az állami védelem megkövetelt szintje

Mind a három (IAT, CoA, HoL) szint egyetértett abban, hogy Szlovákia megfelelő védelmet nyújtott

Mikor megfelelő a védelem?

“kell lennie egy olyan törvények, ami az üldözők által elkövetett erőszakos cselekményeket büntethetővé teszi, még hozzá olyan ítéletekkel, mely arányban áll a tett súlyával

...

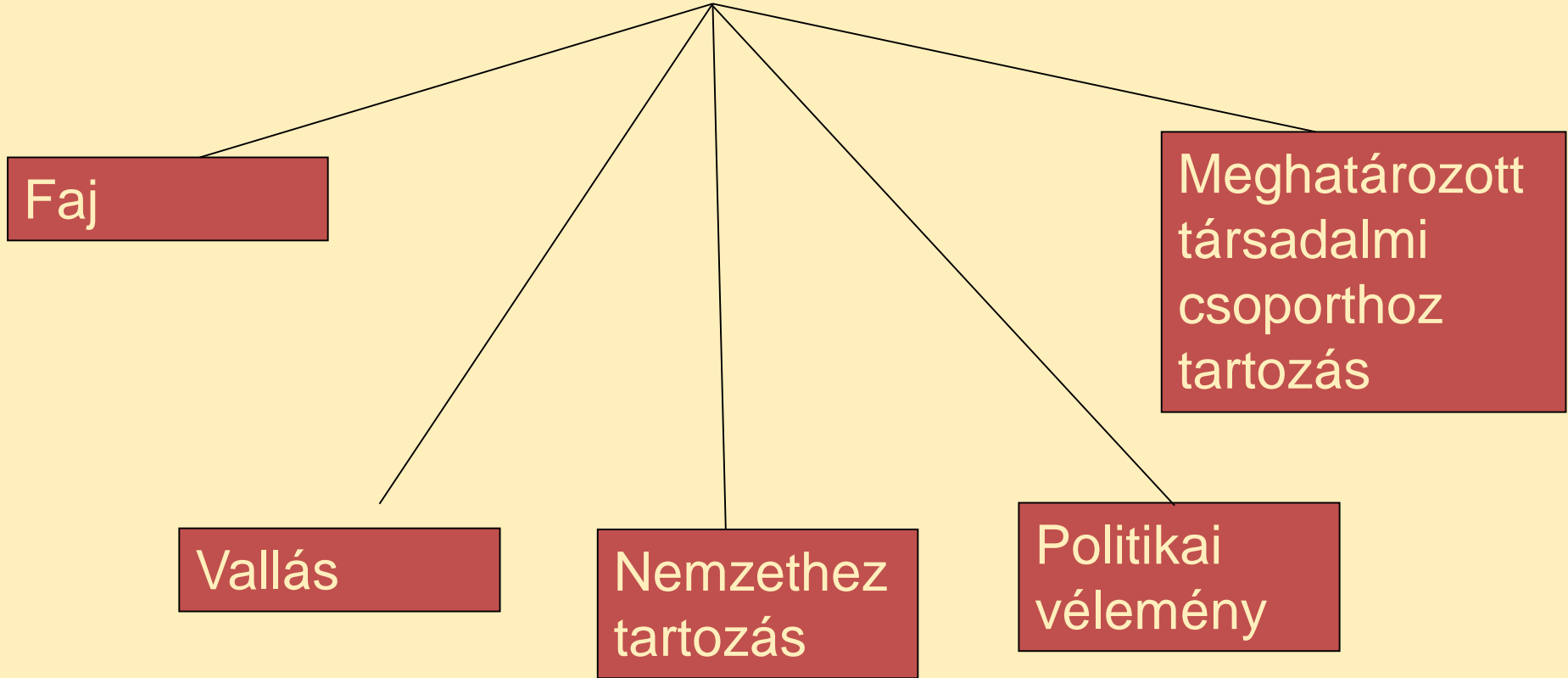
Lenni kell egy ésszerű cselekvési hajlandóságnak a törvényi végrehajtás részéről, ami elrendeli, hogy a rendőrség és a bíróság felderíti, elítéli és megbünteti az elkövetőket.”

= utólagos védelem (+ preventív hatás)

A gyakorlati védelem olyan erős, hogy a félelem fel sem merül

Olyan kötelezettséggel járna, ami megelőzne

Az üldözés öt területe

FAJ

- **Nemzetközi egyezmény a faji megkülönböztetés minden fajtájának tilalmáról, 1965 december 21.**

1 cikk

1. **Ebben az egyezményben a „faji megkülönböztetés” fogalom bármilyen megkülönböztetést, korlátozást vagy előnyben részesítést jelent, faj, bőrszín, leszármazás vagy nemzeti vagy etnikai eredet miatt, melynek az a célja vagy eredménye, hogy megsemmisítse, gyengítse az elismerését, élvezetét vagy gyakorlását, egyenlő módon, az emberi jogoknak és az alapvető politikai, gazdasági, szociális, kulturális vagy bármilyen más területen a szabadságjogoknak a közéletben**
- HB, § 68: a legszélesebb értelmezés bármely etnikai csoportot is ide ért

VALLÁS

PPJNEO

18 cikk

- 1. Mindenkinnek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ennek a jognak magában kell foglalnia azt, hogy mindenki szabadon megválaszthatja a vallását és hitét és annak a szabadságát, hogy egyedül vagy közösségben, bizalmasan vagy nyilvánosan gyakorolhatja vallását vagy hitét misén, szertartáson, vagy taníthatja is.
- 2. Senki sem korlátozhatnak abban, hogy szabadon gyakorolja vagy válassza meg vallását vagy hitét.
- 3. A vallás vagy hit gyakorlásának szabadságát csak törvényi előírások korlátozhatják, azok is csak a közbiztonság, a közrend, egészség vagy erkölcs vagy az alapvető jogok and mások szabadságának érdekében.

Theista – nem-teista - ateista

Nemzeti hovatartozás

- Etnikai és nyelvi csoportokat is magában foglal, lehet egybeesés kisebbségekkel és hontalanokkal

Politikai vélemény

Nem: cselekvés!

Nyíltan kifejezett - neki tulajdonított

Kormány

- valószínűleg értesül róla
- valószínűleg nem fogja tolerálni

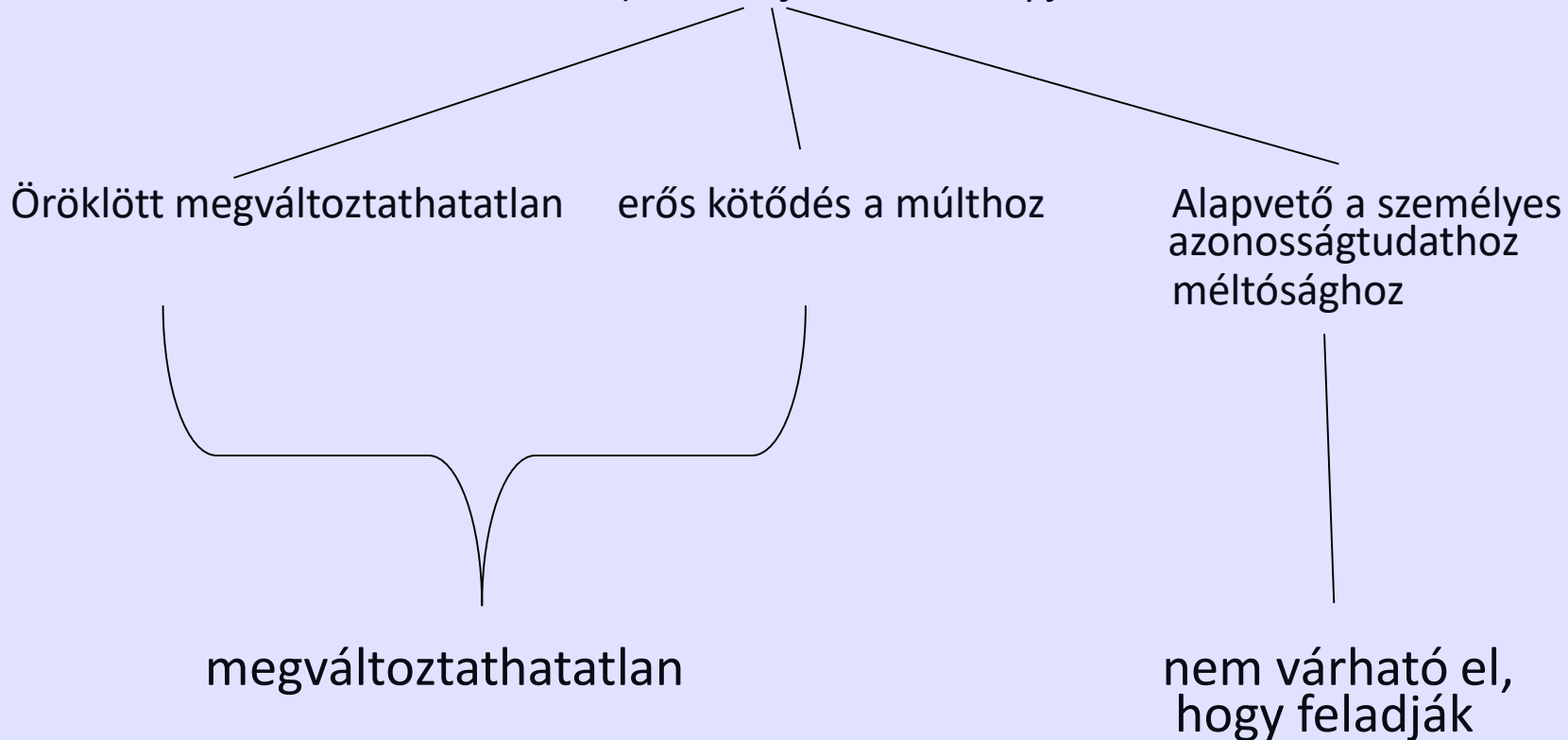
Témák: Republikflucht, dezertálás,
szolgálatmegtagadás

MEGHATÁROZOTT TÁRSADALMI CSOPORT

Kézikönyv § 77 “Egy meghatározott társadalmi csoport általában azonos háttérrel, szokásokkal vagy társadalmi státusszal rendelkező emberekből áll.”

A meghatározott társadalmi csoport azonosításának két módja

A) Védett jellemzők alapján

B/ A társadalmi percepció alapján – a csoportot elkülönültnek érzélik

MEGHATÁROZOTT TÁRSADALMI CSOPORT

Kulcskérdés: elég az egyik vagy ezek konjunktív feltételek

UNHCR 2002*:
Alternatívák

EU Kvalifikációs irányelv
Mindegyik szükséges (konjunktív)

UK House of Lords, 2006 SSHD v K, Fornah v SSHD (UKHL 46)
Nem kell megfelelnie a kettős tesztnek

Maga az üldözés meg nem hoz létre egy csoportot (de elősegítheti, hogy mint csoportot lássák meg)

Nem kell, hogy a csoport minden egyes tagját üldözés fenyegetse

Nem szükséges az összetartás (ismerjék egymást)

* Guidelines on International Protection, Membership of a Particular Social Group

KÖSZÖNÖM!

NAGY BOLDIZSÁR

E-mail: nagyboldi@ludens.elte.hu

www.nagyboldizsar.hu

CEU IRES

Budapest, 1051

Nádor u. 9.

Tel.: +36 1 242 6313, Telefax: +36 1 430 0235